



MINISTERSTVO

PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Protikorupčný program
Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej
republiky

Bratislava

2026

1. Úvod

Rezortný protikorupčný program Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej „RPKP“ alebo „protikorupčný program“) bol vypracovaný ako strategický koncepčný dokument v súlade s Národnou protikorupčnou stratégiou Slovenskej republiky na rok 2026 – 2029, ktorá definuje víziu budovania dôveryhodných a odolných verejných inštitúcií. Cieľom protikorupčného programu je posilniť integritu verejnej správy, odolnosť rezortu práce voči korupčným hrozbám a znižovanie korupčných rizík.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) sa zaväzuje vytvárať prostredie nulovej tolerancie voči korupcii, v ktorom sú čestnosť a integrita považované za nevyhnutné predpoklady pri výkone štátnej služby a výkone práce vo verejnom záujme.

Tento protikorupčný program zohľadňuje požiadavky štandardov podľa normy STN ISO 37001:2019-02 (01 0106) „Systémy manažérstva proti korupcii“ a poznatkov o existujúcom stave a potrebách, predchádzajúcich skúseností, z výsledkov prieskumu o korupčných rizikách a návrhov a skúseností z praxe jeho zamestnancov.

Adresátmi tohto RPKP sú zamestnanci ministerstva¹ a zamestnanci organizácií², ktoré sú v zriaďovateľskej, resp. kontrolnej právomoci ministerstva. Jeho účelom je poskytnúť im súbor konkrétnych krokov na predchádzanie korupcii, najmä prostredníctvom riadenia korupčných rizík a zmenšovania priestoru na ich vznik a existenciu.

2. Vymedzenie základných pojmov

Vzhľadom na to, že protikorupčný program predstavuje základný koncepčný dokument, je potrebné vymedziť základné pojmy. Na účely RPKP sa rozumie:

korupciou³ zneužitie moci alebo postavenia vo vlastný prospech alebo v prospech iných osôb. Korupcia sa chápe ako transakcia medzi najmenej dvoma stranami, pri ktorej aspoň jedna zo strán požaduje odmenu za poskytnutie alebo sprostredkovanie neoprávnenej výhody, prospechu alebo iného neoprávneneho plnenia druhej strane alebo inej osobe; ponúka, sľúbi alebo sprostredkuje odmenu druhej strane za získanie neoprávnenej výhody, prospechu alebo iného neoprávneneho plnenia sebe alebo inej osobe; sa dopúšťa akéhokoľvek zneužitia moci, právomoci, vplyvu alebo postavenia vo vlastný prospech alebo v prospech iných osôb; navádza na zneužitie moci alebo postavenia vo vlastný prospech alebo v prospech iných osôb;

¹ Štátni zamestnanci vykonávajúci štátnu službu v zmysle zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zamestnanci pri výkone práce vo verejnom záujme v zmysle zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov a ďalší zamestnanci vykonávajúci prácu v zmysle zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov.

² Právnické osoby v pôsobnosti ministerstva upravené v Čl. 3 Organizačného poriadku ministerstva.

³ Korupcia (trestný čin prijímania úplatku a trestný čin podplácania) je upravená v § 328-336d zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

jedna zo strán nedodríava právne normy a/alebo postupy s cieľom získať alebo sprostredkovať neoprávnenú výhodu, prospech alebo iné neoprávnené plnenia pre seba alebo inú osobu; ponúka, žiada, sľúbi alebo sprostredkuje dôverné informácie na výmenu za hmotné alebo nehmotné plnenie vo svoj prospech alebo v prospech inej osoby; sľúbi, poskytne alebo sprostredkuje druhej strane výhodu za prísľub, že táto výhoda bude v budúcnosti opätovaná; je v konflikte záujmov; zvýhodňuje alebo zvýhodní svojich známych alebo príbuzných; netransparentne alebo v rozpore so zákonom účelovo ovplyvňuje prípravu alebo schvaľovanie zákona alebo iného normatívneho predpisu vo svoj prospech a/alebo inej osoby a/alebo skupiny osôb a/alebo právnickej osoby; zneužíva alebo zneužije svoj politický vplyv alebo úradnícku moc za získanie neoprávnenej výhody, prospechu alebo iného neoprávneného plnenia sebe alebo inej osobe; navádza na marenie výkonu spravodlivosti; využíva alebo využije svoj vplyv na získanie výhody pre seba alebo inú osobu. Korupcia zahŕňa tiež zneužívanie moci, právomoci, vplyvu či postavenia, navádzanie na takéto zneužitie, klientelizmus, rodinkárstvo, protekcionárstvo, vydieranie, konflikt záujmov, nezákonný lobing, poskytovanie a prijímanie nenáležitých výhod bez poskytovania protislužby (tzv. prikrmovanie) a spreneveru verejných zdrojov;

korupčným rizikom⁴ existencia pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie a nákladov s ňou spojených. Zahŕňa aj príčiny, príležitosti, priestor alebo podmienky, ktoré uľahčujú vznik situácie priaznivej pre podplácanie, korupciu, korupčné správanie alebo konanie. Je to napríklad varovný signál, že môže alebo by mohlo dôjsť k zneužitiu právomoci alebo postavenia vo vlastný prospech alebo v prospech iných osôb. Pod korupčné riziko patrí aj riziko vzniku podplácania, čo znamená pravdepodobnosť alebo možnosť, že by mohlo dôjsť k ponúkaniu, odovzdávaniu, prijímaniu, prísľubu alebo sprostredkovaniu úplatku;

riadením rizík systematické uplatňovanie politík, postupov a praxe riadenia na úlohy týkajúce sa analýzy, hodnotenia a ovládnutie rizík. Rozumie sa tým proces zisťovania a posudzovania potenciálnych vnútorných a vonkajších rizík, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na dosiahnutie cieľov organizácie a uskutočňovanie nevyhnutných kontrol na udržanie miery korupčného rizika na prijateľnej úrovni alebo na zníženie následkov možného rizika na prijateľnú úroveň. Riadenie korupčných rizík je proces zameraný na proaktívne identifikovanie a riešenie zraniteľných miest inštitúcie vystavených vnútorným a vonkajším hrozbám - nezákonného alebo neetického správania. Posudzuje sa závažnosť korupčných rizík z hľadiska ich vplyvu na činnosť, ciele a dôveryhodnosť organizácie, analyzujú sa ich príčiny a vytvára sa podklad na prijatie nápravných opatrení na oslabenie alebo odstránenie korupčných rizík;

protikorupčnou prevenciou systematické postupy na odhaľovanie a odstraňovanie príčin, príležitostí, priestoru a podmienok priaznivých pre vznik a existenciu korupcie, riadenie korupčných rizík vrátane ich oslabovania a odstraňovania, zníženie pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie, odrádzanie osôb od páchania trestných činov korupcie a posilňovanie kultúry etiky, integrity a protikorupčného povedomia;

⁴ Medzi korupčným rizikom a rizikom korupcie je rozdiel. „Riziko korupcie“ znamená riziko, ktoré vyplýva z korupcie alebo podplácania.

verejným záujmom⁵ záujem trvalo a udržateľne zlepšovať v súlade so zásadami právneho štátu a všeobecne uznávanými zásadami etiky a morálky kvalitu života, životných podmienok a blahobytu všetkých občanov alebo väčšiny občanov. Verejný záujem ako predmet sústredeného úsilia sa však nechápe ako svojvôľa na úkor ostatných osôb, ale ako oprávnený nárok, pri ktorom sa nezhorší situácia ostatných osôb a dodržia sa jasné a určité kritériá demokracie a právneho štátu;

verejnou integritou dôsledné zosúladenie a dodržiavanie spoločných etických hodnôt, zásad a noriem s cieľom zohľadňovať verejný záujem a uprednostňovať ho pred osobnými záujmami vo verejnom sektore;

protikorupčným koordinátorom⁶ zamestnanec, ktorý v spolupráci s ostatnými zamestnancami organizácie, koordinuje činnosti na predchádzanie korupcie, jej elimináciu a riadenie korupčných rizík. Činnosť spočívajúca v koordinácii organizačných útvarov pri príprave a spracovaní podkladov pre zavádzanie riadenia korupčných rizík a rezortného protikorupčného programu v súlade s protikorupčnou politikou Slovenskej republiky na príslušné obdobie spadá do pôsobnosti odboru kontroly v zmysle Organizačného poriadku ministerstva.

3. Účel, ciele a východiská aktualizácie rezortného protikorupčného programu

Protikorupčný program ministerstva bol vypracovaný s cieľom zlepšiť protikorupčnú prevenciu a boj proti korupcii, teda na základe identifikácie korupčných rizík a príčin korupcie zamedziť vzniku nových podmienok, príležitostí a situácií pre korupčné správanie v rezorte. Zohľadňuje pritom špecifiká ministerstva ako ústredného orgánu štátnej správy, resp. kontext jeho pôsobnosti a kompetencií, prostredie, vzťahy, okolnosti a súvislosti vykonávaných činností, postupov a povinností tak, aby pridanou hodnotou bolo zvýšenie merateľnej účinnosti prijatých protikorupčných opatrení

Protikorupčný program ministerstva je kľúčovým nástrojom na implementáciu **Národnej protikorupčnej stratégie Slovenskej republiky na roky 2026 – 2029**. Jeho primárnym účelom je budovanie rezortu ako dôveryhodnej, transparentnej a odolnej inštitúcie prostredníctvom systematického posilňovania **verejnej integrity** a riadenia korupčných rizík.

Protikorupčný program je vypracovaný na základe princípu, že prevencia a podpora kultúry integrity sú efektívnejšie a ekonomicky menej nákladné než represívne riešenie následkov korupčného konania. Program zohľadňuje špecifické postavenie ministerstva, jeho

⁵ Podľa čl. 3 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov je verejný záujem definovaný ako „záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo mnohým občanom“. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov verejným záujmom sa rozumie „záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo väčšine občanov. U zamestnancov zamestnávateľa, ktorými sú právnické osoby podľa § 51 ods. 2 písm. c), výkon práce vo verejnom záujme je aj plnenie povinností zamestnancov v záujme týchto právnických osôb podľa Obchodného zákonníka.

⁶ Smernica č. 9/2026 o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

rozpočtové priority a vzťahy s priamo riadenými organizáciami tak, aby prijaté opatrenia mali merateľný dopad na transparentnosť procesov a boli pozitívne vnímané verejnosťou.

Hlavným zámerom programu je vytvoriť prostredie, ktoré:

- **Presadzuje verejnú integritu:** Dôsledne uprednostňuje verejný záujem pred osobnými záujmami na všetkých úrovniach riadenia.
- **Posilňuje odolnosť inštitúcie:** Zvyšuje pripravenosť rezortu čeliť korupčným rizikám, nenáležitým vnútorným i vonkajším tlakom a zneužívaniu vplyvu.
- **Buduje kultúru dôvery:** Zlepšuje podmienky na bezpečné nahlasovanie podozrení z korupcie a garantuje absolútnu ochranu oznamovateľov pred odvetnými opatreniami.
- **Digitalizuje prevenciu:** Využíva moderné IT nástroje (napr. RIS.RKR) na identifikáciu slabých miest v rozhodovacích procesoch.
- **Eliminuje subjektivitu:** Minimalizuje priestor na rozhodovanie založené na vlastnej úvahe tam, kde je možné aplikovať jasné a transparentné kritériá.

Podstatou programu je dodržiavanie zásady **nulovej tolerancie korupcie**. Tento prístup je podporený novým postavením **protikorupčného koordinátora**, ktorého pozícia bola inštitucionalizovaná v zmysle aktuálnych strategických dokumentov vlády SR. Koordinátor pôsobí ako metodický pilier integrity, spolupracuje s Oddelením prevencie korupcie Úradu vlády SR a priamo komunikuje so štatutárnym orgánom ministerstva. Akýkoľvek postih (pracovnoprávny, disciplinárny alebo diskriminačný) voči koordinátorovi za riadny výkon jeho činností je absolútne vylúčený a bude považovaný za závažné porušenie integrity organizácie. Ministerstvo vytvára podmienky pre kontinuálne vzdelávanie koordinátora. Koordinátor povinne absolvuje odbornú prípravu zabezpečovanú Oddelením prevencie korupcie Úradu vlády SR, aby bol schopný aplikovať najnovšie štandardy integrity (napr. metodiky OECD).

Za účelom efektívneho monitorovania sú v programe určené **merateľné ukazovatele** (v súlade s Ukazovateľmi verejnej integrity OECD), ktoré slúžia ako dôkazný základ pre vyhodnocovanie úspešnosti prijatých opatrení. Rezortný protikorupčný program je otvorený dokument, ktorý koordinátor v spolupráci s vedením ministerstva a odborom kontroly priebežne aktualizuje na základe:

1. pravidelného vyhodnocovania plnenia úloh za predchádzajúci kalendárny rok (hodnotiaca správa k 30. júnu),
2. výsledkov rezortného **prieskumu korupčných rizík** realizovaných prostredníctvom systému RIS.RKR (aktualizované dáta z rokov 2024, 2025),
3. nových metodických usmernení Úradu vlády SR ako ústredného orgánu pre koordináciu prevencie korupcie.

Účinnosť tohto programu je podmienená aktívnou účasťou všetkých zamestnancov a ich stotožnením sa s hodnotami etiky a profesionality, čím sa spoločne minimalizuje priestor pre vznik korupcie a inej protispoločenskej činnosti v rezorte.

4. Riadenie korupčných rizík

Neoddeliteľnou súčasťou protikorupčného systému je riadenie korupčných rizík, ktoré zahŕňa činnosti od úrovne zamestnanca prichádzajúceho do styku s občanom až po najvyšších predstaviteľov rezortu. Systém riadenia korupčných rizík, teda spôsob ich identifikácie, posudzovania, hodnotenia a prijímania opatrení v podmienkach ministerstva je obsiahnutý vo vnútornom akte riadenia.

Proces zbierania údajov a identifikácie rizík je prioritne organizovaný na úrovni jednotlivých organizačných útvarov, ktoré sú nositeľmi rizika. Jednotlivé organizačné útvary zhodnotia, v ktorých oblastiach fungovania vidia príslušní zamestnanci možné riziká organizačného útvaru ale aj ministerstva ako celku. Na základe identifikácii rizík jednotlivými zamestnancami sa vyhotoví základná tabuľka identifikovaných rizík s následným hodnotením a vyhotovením zoznamu rizík. Na zber údajov ku korupčným rizikám využíva ministerstvo tiež metódu anonymného elektronického dotazníka, ktorého centrálnym administrátorom je Úrad vlády Slovenskej republiky. Ide o digitálny prostriedok zberu dát, ktorý prostredníctvom štruktúrovaných otázok umožňuje získať cenné informácie o vnímaní korupcie zo strany zamestnancov, úrovni etického správania na pracovisku, efektívnosti zavedených kontrolných a protikorupčných mechanizmov, ako aj o ochote zamestnancov hlásiť neetické či podozrivé správanie. Vopred pripravený elektronický dotazník sa distribuuje príslušným zamestnancom podľa zadania protikorupčného koordinátora. Zamestnanci ministerstva sa tak priamo podieľajú na identifikácii korupčných rizík. Výstup vychádzajúci z anonymného elektronického dotazníka tvorí jeden z podkladov pre identifikáciu rizík a zhromažďujú sa do katalógu korupčných rizík, ktorý sa pravidelne aktualizuje a môže zahŕňať aj ďalšie identifikované riziká nezávisle od prieskumu. Táto úprava riadenia rizík reaguje na nízku účasť zamestnancov ministerstva pri elektronickom prieskume a poskytuje efektívnejšie získavanie relevantných dát.

Identifikované korupčné riziko však ešte neznamená, že v uvedených oblastiach dochádza skutočne ku korupcii alebo s ňou súvisiacej inej protispoločenskej činnosti. Toto riziko len naznačuje existenciu priestoru, príležitosti alebo vhodných podmienok na korupčné konanie alebo samotné uskutočnenie korupčnej transakcie.

Návrhy na odstránenie najčastejšie identifikovaných korupčných rizík sú súčasťou navrhovaných konkrétnych protikorupčných opatrení v rámci ministerstva, čím sa najmä vedúci zamestnanci reálne podieľajú na praktickej aplikácii Protikorupčnej politiky ministerstva.

Osobitná pozornosť pri identifikácii rizík sa venuje tzv. rizikovým pozíciám. Ide o pracovné miesta, ktoré sú z hľadiska náplne práce náchylnejšie na vznik podvodu, korupcie a konfliktu záujmov. Rizikovou je predovšetkým pozícia, ktorá:

- rozhoduje o pridelovaní finančných prostriedkov alebo dotácií,
- rozhoduje o použití finančných prostriedkov,
- rozhoduje v správnom konaní alebo v osobitnom konaní,
- má prístup k citlivým informáciám, ktoré môžu niekoho zvýhodniť,
- vykonáva kontrolnú činnosť.

5. Ciele a priority RPKP

Protikorupčný program ministerstva je postavený na prioritách a cieľoch.

Priorita 1: Posilniť postavenie ministerstva ako dôveryhodnej inštitúcie, ktorá svojou činnosťou presadzuje a chráni verejný záujem prostredníctvom zmenšovania priestoru a príležitostí pre korupciu.

Priorita 2: Zvyšovať efektívnosť protikorupčného riadenia a vzdelávania na ministerstve.

Priorita 3: Vytvárať a posilňovať protikorupčné prostredie a zvýšenie povedomia zamestnancov ministerstva o protikorupčných opatreniach.

6. Úlohy a opatrenia

Cieľ	Zvyšovanie protikorupčného povedomia zamestnancov
Opatrenie č. 1	Zlepšovanie systému protikorupčného vzdelávania zamestnancov ministerstva
Ukazovatele	a) vypracovanie plánu aktivít na zvyšovanie protikorupčného povedomia b) aktualizácia plánu aktivít na zvyšovanie protikorupčného povedomia c) školenie zamestnancov ministerstva na priebežných vzdelávacích aktivitách d) prieskumom podložené zvýšenie protikorupčného povedomia zamestnancov
Termíny	a) do 31. januára 2027 b) priebežne c) priebežne d) do 30. júna príslušného kalendárneho roku
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti	do 30. apríla
Gestor	protikorupčný koordinátor
Spolugestori	odbor kontroly / osobný úrad

Cieľ	Zvyšovanie protikorupčného povedomia zamestnancov
Opatrenie č. 2	Zavedenie protikorupčného vzdelávania v priamo riadených organizáciách ministerstva
Ukazovatele	a) vytvorenie systému protikorupčného vzdelávania priamo riadenou organizáciou, ak zamestnáva najmenej 50 zamestnancov b) vytvorenie systému protikorupčného vzdelávania ministerstvom v priamo riadených organizáciách, ak zamestnávajú menej ako 50 zamestnancov c) intenzívna komunikácia s organizáciami
Termíny	a) do 30. apríla 2027 b) do 30. apríla 2027 c) do 30. apríla 2027
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti	do 30. júna
Gestor	štatutárny orgán priamo riadenej organizácie / protikorupčný koordinátor
Spolugestori	odbor kontroly

Cieľ	Zabezpečiť transparentnosť a etickosť zmluvných a partnerských vzťahov ministerstva prostredníctvom systematického preverovania integrity tretích strán, s cieľom eliminovať korupčné riziká a chrániť dobré meno ministerstva
Opatrenie č. 3	Zaviest' systém povinnej starostlivosti vo vzťahu k partnerom ministerstva
Ukazovatele	a) implementácia protikorupčnej zmluvnej klauzuly do všetkých zmluvných vzťahov ministerstva
Termíny	a) do 30. apríla 2027

Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti	do 30. apríla podľa stavu k 31. decembru predchádzajúceho roka
Gestor	protikorupčný koordinátor / odbor kontroly
Spolugestori	Sekcia práva a verejného obstarávania

7. Monitorovanie, hodnotenie a aktualizácia rezortného protikorupčného programu ministerstva

Účelom monitorovania rezortného protikorupčného programu ministerstva je zistiť mieru úspešnosti vykonávania protikorupčných opatrení a mieru dosiahnutých zlepšení na ministerstve. Cieľom je vytvoriť jasný obraz o dosiahnutom pokroku v znižovaní korupcie. Pri monitorovaní sa prostredníctvom odboru kontroly priebežne zbierajú údaje a informácie o stave vykonávania opatrení zainteresovanými subjektmi, ktorými sú organizačné útvary ministerstva. Na zabezpečenie hladkého priebehu monitorovania a náležitého vyhodnotenia rezortného protikorupčného programu je však nevyhnutná spolupráca a súčinnosť všetkých organizačných zložiek ministerstva.

Pri monitorovaní a hodnotení stavu sa berú do úvahy najmä informácie poskytnuté organizačnými útvarmi ministerstva, informácie z médií, hodnotiacich správ a prieskumov vypracovaných medzinárodnými a vnútroštátnymi organizáciami, z podnikateľského sektora, ako aj od mimovládnych organizácií, ktoré umožnia vytvoriť objektívny a nezaujatý pohľad na vykonávanie protikorupčných opatrení. To znamená, že pri hodnotení sa zohľadňujú všetky uvedené zdroje informácií s predchádzajúcim preskúmaním ich objektívnosti. Pri hodnotení sa berie do úvahy aj určenie nedostatkov (slabých stránok), ktoré majú nepriaznivý vplyv na schopnosť identifikovať, zmierniť a prípadne eliminovať korupčné riziká. Zároveň sa identifikujú príčiny nevykonania alebo nedostatočného vykonávania opatrení. Takisto sa uvedie, aké zlepšenia sa dosiahli a aké sú trendy a odporúčania pre ďalšie obdobie. Keďže RPKP je otvorený dokument, počíta sa s tým, že v prípade potreby a zistenia nedostatkov a nových skutočností bude priebežne aktualizovaný. Súhrnné hodnotenie vykonáva protikorupčný koordinátor raz ročne za uplynulý kalendárny rok a predkladá Úradu vlády SR najneskôr 30. júna nasledujúceho roku.

minister